

In beeld

► Filip Godefaine – foto's: Rudolph Nevi, Eddy Vangroenderbeek

ONVERGETELIJKE RESTANTEN VAN DE 'EXPO VAN ONS HART'

Voor eeuwig bewaard

De facelift van het bekendste bouwwerk van België, het Atomium, is voltooid maar wist u dat er nog tientallen andere sporen van de Expo '58 te vinden zijn? Reis met ons mee langs her en der verspreide brokjes geschiedenis, en ontdek evenveel symbolen van de positieve energie en het vertrouwen in de toekomst dat ons land in die periode uitstraalde. Bijna vijftig jaar later zijn we er nog altijd fier op!

→ Het (weliswaar aangepaste) paviljoen van Bell vindt u aan de voormalige sportvelden van Bell Telephone in Hoboken. De ronde glasmuur maakt nu deel uit van de openbare bibliotheek van de wijk en diende onlangs nog als decor voor een reclamespot. De omliggende flatgebouwen van de hand van architect Renaat Braem baden eveneens in een jarenvijftigsfeer.

Na meer dan een jaar van renovatie, gaat het vernieuwde Atomium op 18 februari in al zijn pracht weer open. De letterlijke bolwassing laat hét symbool van de Expo weer schitteren alsof het 1958 was. En ook binnen is alles anders. De bezoekers worden ontvangen in een volledig vernieuwd paviljoen, er is een nieuw restaurant en een *kindersfeer* voor schoolreizen, nieuwe animaties en tentoonstellingen, verrassende filmprojecties,... Tijdens het paasweekend wordt er een groot volksfeest georganiseerd. Het Belgische optimisme van de jaren vijftig steekt opnieuw de kop op!

Maar de Wereldtentoonstelling was veel meer dan het Atomium alleen. Bijna alle paviljoenen werden afgebroken en het meeste materiaal door bouwbedrijven opgekocht, maar hier en daar ontsnapten enkele stukjes Expo aan de sloophamer. Zij werden in bestaande of nieuwe gebouwen verwerkt en naar eigen smaak aangepast.

Waar u dus gaat langs Vlaamse en Waalse wegen, komt u stukjes Expo tegen. Gaat u met ons mee?

In '58 maakte dit werk uit natuursteen (met o.a. magnesium) deel uit van het Oostenrijkse paviljoen, waarmee het land zijn rijkdom aan mineralen wou demonstreren. Boekenbeurgangers kennen deze bol: hij kreeg een plaatsje voor het Bouwcentrum (nu Antwerp Expo) aan de Jan Van Rijswijcklaan.

Het paviljoen van de firma Comptoir Tullier, de toenmalige fabrikant van dakpannen, is vandaag nog steeds in de buurt van het Atomium te vinden. Nu is het een gezellig restaurant dat de passende naam *Salon '58* draagt.

Het Vaticaan pakte uit met de indrukwekkende *Civitas Dei* (Stad Gods), waaraan 74 landen meewerkten. De Pius X-kerk in Ottignies bevat geen originele elementen van dat paviljoen, maar is wel een bijna-perfecte kopie van zijn kapel. Binnenin bulkt het wel van originele interieurstukken afkomstig van de kapel van de Expo.

De kabelbaan van de expo werd een attractie in Namen, waar ze de bezoekers jarenlang naar de top van de citadel bracht. De originele gondels werden in 1963 omgebouwd tot gesloten capsules. In 2000 werd de kabellift om veiligheidsredenen ontmanteld.

'Het wervelende oor' van Alexander Calder. Dit monumentale werk stond voor het Amerikaanse paviljoen maar de Amerikanen lieten het na de Expo om onduidelijke redenen achter. Na jarenlange omzwervingen in de kelders van diverse musea belandde het beeld voor het Congrespaleis aan de Kunstberg in Brussel.

Ook het paviljoen van Côte d'Or begon na de Wereldtentoonstelling '58 een tweede en even in het oog springend leven. Het herrees langs de A12 in Willebroek, werd nog verfraaid met enkele extra expotrappen en schittert nu als de discotheek Carré.

In '58 werd Finland nog niet met gsm's geassocieerd maar wel met hout. Daarom pakte dit land uit met een houten paviljoen. Vandaag vindt u deze prachtige constructie en de authentieke exposeer terug in het clubhuis van de Oostendse roeiclub KRNSO, in de buurt van het spuitbassin en het kanaal.

→ Deze Sint-Antoniuserk werd in Kraainem herbouwd. Het was het tweede deel van de Expokapel en stond in de 'moderne sectie' opgesteld. Later werd de kerk uitgebreid in dezelfde stijl. De glasramen zijn origineel.

Met zijn 3 miljoen gebruikers, was de kabellift één van de grote attracties van de Wereldtentoonstelling. Het centrale stationnetje waar de cabines aankwamen en vertrokken, kreeg begin jaren zestig een originele nieuwe bestemming. Het werd naar Zonhoven overgebracht, waar het nog steeds een bekende sportzaak herbergt.

Het paviljoen van Jacques Chocolats verhuisde naar Diest en fungeert er als overdekt zwembad. De trap van het paviljoen bevond zich oorspronkelijk aan de buitenkant van het gebouw, maar werd bij de herinrichting binnenin geplaatst.

Het voormalige Canadese paviljoen kreeg in Genk een nieuwe bestemming, als meisjesschool. In de jaren tachtig werd de buitenkant gerenoveerd maar de prachtige grote feestzaal is nog steeds in het gebouw aanwezig. Ook de spiraaltrap (foto bovenaan) komt uit het oorspronkelijke paviljoen.

Het Ros Beiaard, een werk van Olivier Strebelle dat op de Expo in de buurt van het paviljoenen van Bell en IBM stond opgesteld is nu te vinden in Namen, meer bepaald aan de Ardennenbrug.

Het paviljoen van computergigant IBM - toen een van de vaandeldragers van de Amerikaanse economie, maar inmiddels is de pc-afdeling overgenomen door een Chinese firma - vindt u vlakbij discotheek Carré, aan de overzijde van de A12. Het vormt de blikvanger van de showroom van Graafmachines Verbist.

Het voormalige paviljoen van de houtindustrie maakt nu deel uit van de Expohal van het Antwerpse district Deurne. Het gebouw vormt nu vooral het decor voor diverse sportwedstrijden (basketbal, korfbal, boksen,...)

In de Brusselse gemeente Ukkel werden enkele gebouwen die deel uitmaakten van het paviljoen van de Belgische landbouwers gereconstrueerd. De fitnessclub P58 bevindt zich in één van die constructies met een opmerkelijke dakstructuur. ■

Eén van de bouwwerken die het best in zijn originele staat werd bewaard is het futuristische paviljoen van de Joegoslavische republiek. Dat land is ondertussen volledig uiteengevallen, maar het katholieke Sint-Pauluscollege in Wevelgem behoudde het paviljoen voor hetzelfde lot.

Meer info?

Wie meer over de Expo '58 en het Atomium wil weten, kan terecht op volgende websites.

- De officiële site van het Atomium: www.atomium.be
- De website van Rudolph Nevi, die ons ook het meeste fotomateriaal voor deze reportage ter beschikking stelde. Hij heeft een zeer interessante website met foto's, verslagen, muziek, prentkaarten en alle mogelijke weetjes over de expo: <http://users.skynet.be/rentfarm/expo58>

